

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pre afara la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretiulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr 54. ANULU XIX.

Săbiu, in 8/20 Iulie 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri s'reine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Avisu.

Protocolulu sinodului archidiecesei gr. or. din Transilvania ținutu in anulu 1871, dimpreuna cu actele acestui'a an esitu de sub tipariu. Este de 12 côle și costa 50 xr. v. a. exemplariulu. Se afla de vendiare la

Tipografi'a archidiecekana in Săbiu.

Invitare de prenumeratiune
la

„Telegrafulu Romanu“

pre o jumetate de anu (Iulie-Decembre) alu anului 1871. — Pretiulu abonamentulu pre 1/2 de anu e:

Pentru Săbiu 3 fl. 50 xr. v. a.

Pentru Trani'a și Monarchi'a austro-ungurësca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strainatate 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârziă cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugămu a se scrie curatu, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandămu on. publ. avisurile postali, că impreunate cu spese mai putiene și că mai sigure pentru inaintarea banilor de prenumeratiune la

**Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Săbiu.**

Dreptu egale.

Unu fenomenu curiosu e ceea ce numescu ômenii politica, de și acestu fenomenu e permanentu cu ômenii și intre ômeni. Sa cautămu la referintiele nôstre in patri'a nôstra, in celu mai largu, dar și in celu mai tiermuritu întielesu alu cuventulu, și aflămu afirmata asertiunea nôstra. Este demultu acum de cându s'a disu și a casa la noi: „dreptu egale pentru toti“, și unde vomu gasi vre-o fôia publica, in carea sa nu cetimu despre nedreptățile ce unii au inca sa le sufero și de alta parte despre „nedreptele arogări“ cercate de partea altor'a. Sa intrămu in parlamente, dincôci și dincolo de Lait'a, dupa cum se dice, și vomu dă totu preste aparintie de feliulu acest'a.

Ideea dreptăției pare ca sta in o inaltime asiă de mare încātu ômenii nu o potu ajunge, încātu ea sa remăna indelungu tempu numai unu „pium desiderium.“

In patri'a nôstra, ce e dreptu, suntu popóre diverse in privinti'a originei, tradițiilor și obiceiurilor lor, in privinti'a limbei și culturii lor, și asiă mai departe. Unii, și dintre cei ce se ținuu mai întiepti, dicu, ca diversitatea acest'a nu pôte concede că tôte popórele sa fia egale in modu absolutu, ci numai in ôre care proportiune, pâna se voru mai întiepti și celelalte, și atunci apoi are sa urmeze perfect'a egalitate. Va sa dica, gradulu de cultura aru fi pedec'a de a nu se pôte inca privi toti de o potriua. Dupa impregiorările de facia, nemtii, aru fi dara, cari trebuie sa stea deasupra tuturor, in totu cuprinsulu imperiului nostru.

Noi vedemu ca in press'a nemtiësca de dincolo de Lait'a se pune mare silintia in directiunea acest'a și ce se intempla la noi, ni este destulu de bine cunoscutu. Suntu fractiuni mici de popóre, cari sub asemenea preteste pretindu preferintia sêu chiaru suprematia.

Inse este acest'a calea către perfect'a egalitate dorita? Nu!

Candu gradulu de cultura aru trebuî sa conditiuneze egalitatea diverselor popóre, atunci amu intră in greutatea de a nu puté deslegă cestiunea culturii nici odata, pentru ca abstragendu dela impregiurarea ca ne lipsesce fôrte adese ori mesur'a cea perfecta și infalibile, mai vine, de a se consideră, ca celu ne egalu îndreptatitu nu are nici terenulu, unde sa si desvôrte poterile sele spre a deveni egal si intelectualminte cu cei ce au tôte in mâna.

Sa luămu numai exemplulu ce ne jace mai aprôpe dinaintea ochiloru, aici in pamentulu regescu. Sasii au dispusu tempu indelungatu de tôte bunătățile tieiei; românii au fostu faptice eschisi dela densele și dupa prochiatarea egalei îndreptatiri. Sasii aflandu-se in starea favorabile de a fi preferiti și au dotatu*) și au umblatu că sa se doteze și dela statu preotimea lor, încātu preotii lor suntu totu atâti conti și baroni in privinti'a averei, prin urmare, potu sa caute linisciti de perfectiunarea lor intelectuală; Sasii au dispusu de multu de averea comuna a fundului regescu singuri și o au întrebuintiatu spre cladirea și sustinerea scôloru lor de totu feliulu; ei au monopolisatu prin triburile lor industri'a in cea mai mare parte a ei, pre temeliulu stărei esceptionale date de legislatiunile de mai nainte; acum cându ne intipuiamu posetiunea românilor cu totulu de partea cea-lalta dela dîsele bunătăți și privilegie, ce putemu deduce alta, decâtu ca din ce a duratu starea acest'a de lucruri mai multu, a trebuitu că românii sa sufero, sa remăna mai inapoi și prin urmare dupa teori'a atinsa, sa se departeze totu mai tare de egal'a îndreptatire.

Popórele imperiului cu vorbe nu voru mai puté amănă inceperea erei egalei îndreptatiri; și dēca se simtu unele ca au vre-o prevalentia spirituale, sa sara într'ajutoriu celor mai putienu cultivitate, ajutele, dara sa nu cēra dela densele sa se multiamēsca a fi numai pentru sarcinile și nu și pentru binefacerile statului.

Dēca se voru mai inverti cei ce au puterea in mâna indelungu in cerculu celu vitiosu de pâna acum, statulu întregu va fi espusu pericolulu de a nu vedé ajungēdu-se odata pacea și armoni'a între popóre, de a nu vedé prosperarea comuna a popórelor, conditiuni principale pentru garanti'a existintiei.

Fie-care dintre diversele popóre inse are datori'a sea in parte-si și prin urmare și noi românii, in modu demnu și nobilu de a conlucră din tôte poterile la ajungerea egalei îndreptatiri perfecte.

Spre acestu scopu inse este de lipsa sa cautămu seriosu mijlôcele, cu cari o putemu ajunge și greutățile cari ne departēdia de ea. Mai multu, trebuie că pre cele dintăiu sa ne punemu tōta silintia spre a le câstigă, și pre cele din urma sa le departămu.

Nu mai in modulu acest'a vomu face că o u r i o s u l u de astadi sa dispara din politica, sêu celu putienu vomu face că sa nu purtămu și noi pre consciintia-ne vre-unu scrupulu, ca nu amu facutu de ajunsu că acestu curiosu sa dispara.

O vorba pentru mai multe.

In tempulu din urma ni a adusu dinaristic'a nôstra nationale cestiuni pre tapetu, facia cu cari nu pôte fi nici decum indiferente, ori ce român. Ans'a a fostu de astadata manifestatiunea romanilor din Brasiovu.

Ce feliu de cestiuni suntu aceste e destulu de cunoscutu, pentru ca cuprinsulu programulu bra-

*) De unde? de alta data.

siovenilor și articulii ce au urmatu in legatura cu acelu programu ni le desfasiurara destulu de pre largu și la întielesu. Din tôte, adeca din programa și din articulii se vede inse, ca un'a este cestiunea de pre tapetu, cestiunea, ca românii voru sa parasēsca nepasarea la care se condamnaseră fâra a scîi ei insii.

Ori din ce punctu de vedere amu privi impregiurarea acest'a noi trebuie sa o salutămu. Intrens'a salutămu ins'asi viati'a nôstra, care viatia numai asiă se pôte desvôrta și pote produce puteri nôue pentru individualitatea nôstra nationale, dēca nu o vomu lasă sa se stinga in intonereculu nepasării și alu trândaviei.

Nu ne putemu esplică inse rivn'a cea mare, dēma de alte afaceri, de a nascoci câte și mai câte, pentru de a impededă și respective de a suspiciună miscarea cea in adeveru laudabile a unei părți din inteligintia romăna.

Unu barbatu pré cunoscutu, din Brasiovu, odinôra celebritate (?) politica inaintea multor credinciosi, se demite la personalități și trivialități, impreunate cu laude proprie, numai că sa descrediteze și sa aduca in esitare cautarea intereselor nationale din partea acelor'a, ce voru că noi sa nu mai lieferămu nici diletanților politici mereu materia de articoli vaieratori și sfasietori de inima, dara nici batujocura și preda strainilor și chiaru compatriotilor de alta nationalitate. O fôia de alta parte, destulu de seriôsa in unele privintie, se pune și in unu „formidabilu“ articulu batujocurescu pre brasioveni ierăsi cu trivialități și personalități, adaugendu și unele utopii, cari pre lănga tōta flegm'a nu le putemu numi decâtu, ne pare reu ca suntemu constrisi a o dice, unu adeveratu „höherer Unsinn“

Ca nu vorbimu din patima, ci numai in interesulu adeverulu, se voru convinge cetitorii cându vomu reveni asupra acestor producte literari, triste in feliulu lor, și totosi provocatorie de umoru.

Amu avutu ocaziune de multe ori sa ne adresămu către cei de alte pareri: că sa combata lucrulu. Acest'a aru trebui sa o repetămu și acum. Si asiă cu privire la miscarea de fatia a brasiovenilor, dēca voiesce cinev'a sa arate erori in procedere, sa nu tiese intrigi de intrigi, sa nu numēsca cu termini de batjocura scriptele lor și persônele cari au luat vre-o parte activa la afacerea din cestiune. O procedere că acest'a este, celu putienu, neonorabile. *)

Ômenii faptelor și nu ai vorbelor, se întielege, ca nu lasa a se conturbă prin apucaturile susatinse. Nôue ni se pare ca unu spiritu vivificatoriu planēza de nou asupra natiunei romăne, carea, ori cum i va fi directiunea, nu se va mai oprî la vorbele late și sunătorie ale unui'a și altui'a, ci la rezultatele ce voiesce ale ajunge.

Aru fi consultu dara, că putienele puteri ce le avemu sa nu le folosimu spre stricarea, ci spre folosulu nostru. Sêu, dēca a cadiutu cinev'a in pecate asiă de aduncu, in câtu nu mai e in stare a face vre-unu bine pentru natiunea sea, atunci celu putienu sa taca și sa laso sa lucre cei ce voru sa lucre, cei ce potu și sciu ce trebuie sa lucre.

Resunetu la resunetu.

Onorata Redactiune! Cu mare plăcere amu cetitu articulu R-lui D-lui Vicariu despre înființarea academiei romăne. La inceputu m'amu en-

*) Pentru că suspiciunea sa aiba ôre care efectu a fostu de lipsa că sa vina și redactorulu acestei foi că Pilatu in credeu, din simpl'a cauza, ca e cumnatu cu unu negutatoriu din Brasiovu. Inferiôre spirite, cari se servescu de ori ce mijlôce, spre ajungerea scopurilor lor!

tusiasmatu fostu, si ori si cându me entusiasmezu ! — la ide'a cea sublima a unei academii române după programul comitetului asociației, carele promite usior'a ei înființare; înse după ce entusiasmul meu s'au cam asediatu și amu începutu a cugetă cu sânge rece la giurstarile noastre materiale și la saracia generale, la luptele cele multe cu nenumerate neajunsuri, — și după ce amu cugelat, ca o biserică, o școlă română carea recere numai 4000 până în 5000 fl. și cu câtu necasu, cu câte colecte; în câți ani? de abia se pôte adună 2—3000 fl. v. a., și încă pre calea colectelor generale, dera apoi 600,000 fl. în câtu timpu s'aru poté adună? — Nu me expectorezu mai departe, ori me provocu numai la reflecșiunile prosime a Reverendissimului D-lui Vicariu în respectulu înființării academiei și aprobezu motivele acolo espuse și numai atât'a amu de a observă, ca lips'a cea mai neamănăvra avemu de școle elementare, de școle populare în tota comun'a, de școlă române sub scutul confesiunale, care sunt în stare a ne scăpă creșterea fundamentală a copiilor din ghiarele școlilor comunale, s'au mai curatu disu din „comunismul” magiarisatoriu.*). După parerea mea lasamu academi'a și teatrulu român să dorma, și nici de cum se recurgemu la ajutorulu regimului pentru înființarea nici unei academii paritetice, pentru ca constatările politice de o parte, și esperințele amare de până acum'a în respectulu ajutoarelor pentru gimnasia, de alta parte ne spune a tacé, a rabdă și a asteptă timpuri mai bune**); ci sa ne punemu tota silinț'a a dă ajutoriu pentru școle populare române confesiunale în comunele acelea, unde lipsescu, s'au sunt într'o atare stare miserabilă, încatu nu merita numele de școlă! Se ajutam creștinilor nostri în acelea comune, — unde s'au lipsescu biserici, s'au clădirea ei asiă de miserabilă e, încatu nu pôte se resiste tempestăților și amerinția cu cutropire, s'au s'au început clădirea ei pre baza solidă și din lips'a ajutoarelor nu se pôte finit clădirea ei, — ridicarea de biserici

*) Urimu nisunț'a de magiarisare unde o vedemu; preste totu înse sa fimu cu mai multa încredere în vitalitatea noastră și sa nu ne dăm cu ori ce ocaziune testimoniu de paupertate cu spaim'a de magiarisare. Red.

**) Suntemu cu totul de alta parere. Noi românii facemu forte reu d'ca privimu în noi numai nesce ființe, cari au sa suferă și sa fia „stapanite” de alții, după cum se esprimu multi „nationalisti” de ai nostri. De obiceiulu acestu fără de judecata matura sa ne lepadăm. Noi sa privimu în noi ceea ce suntemu, o națiune cu putere de viață și care, că atare, concurge cu tôte puterile ei la prosperarea patriei. Din această cauza, că ômeni, cari-si cunosc putinț'a și valôrea lor sa nu ne tragemu numai în unghiuțetu și sa ne bocimu, ci barbatesce sa ne aridicamu fruntea și sa pretindemu dreptulu nostru dela lumea intrăga și cu atâtu mai vertosu dela statu, nu dela magiari s'au sasi etc., în care conlucrăm la esistenț'a lui, asiă după cum amu vedutu ca a facutu dlu vicariu în senatulu imp. și cum au facutu alți chiaru și cu privinția la academia. Red.

FOISIORA.

Liège, 6 Maiu 1871.

Trei ore în subteran'a muntelui St. Petru.

Langa Maestricht, în Oland'a.

(Capetu.)

După ce strabatemu câte-va galerii, în cari nu gasimu altu-cev'a de însemnatu decât trunchiulu unui arbore petrificatu. Nu ne produse nici o mirare, căci amu mai vedutu multe petrificatiuni de felulu acest'a și mai înainte. Cu tôte acestea, vedind acea cremene, acele conchilii, acei arbori petrificati în mioluculu aceluor gramezi de nasipu, ne întrebamu cum acestea corpuri ce apartineau în cea mai mare parte animalelor care nu traiescu decât în fundulu marilor, cum au pututu ele să schimbe locul și să se fiedie în acele regiuni petrôse?

Strabatându mai înainte aceste galerii, dedărâmu preste o gramada unde se dice ca s'au gasitu capulu unui mare crocodilu necunoscutu. Lungu de 4 picior și petrificatu, elu fu gasitu la anul 1780 de câtra dr. Hofman, care lucră și elu însusi la estragerea acestei bucati curioase.

Cu tôte acestea bietulu dr. nu se putu bucură de ostenețele lui, căci proprietariulu loculu îl luă. Dera nici proprietariulu nu se putu bucură, căci și lui îl rapira Francesii, cându cuprinsera Maestricht la 1795 și-lu tramisera la Parisu, unde figură

din clădiri solide, că se pôte înfrânge tôte tempestățile, că soliditatea ei sa întarască pre Români în soliditate, că servitiulu divin în ele finitu și învetiaturile frumoșe ale lui Christosu în ele povodite, se creșca pre creștinii nostri în moralitate, că sa se scie feri în viața de cursele fără de legilor și să se faca apli spre împlinirea de fapte bune, care sunt virtutile cele mai frumoșe omenesci! —

Că acestea tôte sa se pôte efectui, trebuie sa ne înaltăm la punctulu de vedere, din care se privescu lucrurile susu atinse nu din interesu localu ci din interesu comunu, din interesu generalu al națiunii. Se me chiarificu! Ôre totu un'a sa fia națiunii, mamei noastre comune, d'ca numai unii fii ai ei sunt luminati, sunt bine grigiti, sunt cu tôte preveduti? alții înse gemo în seracia, retăcescu în ignoranț'a și sunt amerințati de a se rumpe de mam'a lor, carea i a nătuț? —

Nu credu sa fie totu un'a mamei noastre comune, d'ca gemu unii copii ai ei și d'ca striga după ajutoriu, sa nu alerge ea cu copiii ceilalti bine crescuți și cu tôte preveduti, a le dă ajutoriulu materialu, prin carele sa-si castige și celu intelectualu! Ea, mam'a, au și alergatu în tôte părțile și au datu ajutoriulu seu copiilor sei impresurati; dera nu și toti copiii ei ceilalti binecrescuți și bine preveduti, socotindu, ca d'ora voru fi datu alții destulu; bă încă nu au datu destulu, căci d. e. comun'a Sepsisantugeorgiu din Treiscaune cu ale ei 600 suflete române aruncate că o naia între valurile magiarismului secuescu, pre lângă tôte colectele în interesulu ei facute nu-si pôte finit biseric'a, cu atât'a mai pucinu începe zidirea școlii se. Cu tôte ca de 3 ani încôce s'au facutu destui pasi și provocări energice pentru facerea de colecte și pentru dare de ajutoriu, și totusi nu s'au potutu adună 5000 fl., ma încă și maritu Consistoriu archidieceanu — multamita energiei sale! — au cercatu tôte mediulôcele spre a efectui o colecta deplinu multamitôre, și totu-si nu s'au adunatu mai multu că 1356 florini și vr'o câti-va cruceri din tota archidiecea Transilvaniei și din dieces'a Aradului; (dieces'a Caransebesului și a Oradiei mari sunt încă în restanț'a cu colect'a lor).

Adaugendu capitalulu bisericeii ierasi pre calea colectei din anii trecuti adunati circa 1500 fl. la cei 1356 fl., aru face unu capitalu de 2856 fl. cari mai toti s'au specificatu afara de vre-o 300 fl. pentru edificarea bisericeii; și multamita lui Dumnezeu! zidirea maréti de pétra și caramida solidu lucrata a bisericeii e pusă în picior, numai coperisii și cele dinlauntru i lipsescu. Cu incetu și acestea se voru face și până în 1-m'a Noemvrie a. c. în intielesulu contractului cu maestrulu zidariu încheiatu se va finit opulu, numai sa fia bani. Se pôte, ca din colectele facende prin diecesele susatinse se va adonă atât'a câtu va trebui pentru materialu recerutu, dera judecându după contribuirea facuta în

și astadi în museu, sub numele de marele animalu din Maestricht (Mososaurus). S'au gasitu și falcile unui animalu mamiferu, cari sunt pastrate în museulu Teiler Harlem. Brôșce tiestôse, dinti de animale necunoscute, conchilii și alte multe obiecte esite din acestu munte s'au tramisu în deosebite timpuri cându s'au gasitu la cele mai însemnate cabinete de istori'a naturale din Europ'a. Și dintr'acestea posedă și d. Heberhard, conductorele ce-lu avurăm noi, o colecțiune destulu de bogata cu care face unu comerci destulu de bunu.

Mergându înainte, damu preste o alta galerie la o adâncime 1½ stânginu care e aprôpe de ispravitu. Aci se observa bine modul cum se estragu petrele: se începe a se taiă mai întâiu o scara în locul celu sanetosu, avendu grig'i de a se lasă câti-v'a stâlpi spre a sustiené bolț'a; se urmédia apoi cu taietur'a în jos în forma de trepte spre a se înlesni suirea și scoborirea. Cu câtu mergemu înainte vedemu ca totu ne scoborimu. Aci conductorele, că sa ne dee o idee despre adâncimea în care ne aflăm, ne aréa o deschidetură largă de unu stânginu și înaltă de 350 picior care mergea până susu d'asupr'a muntelui. Privirâm în susu prin această gura și d'odata în întunereculu absolutu în care ne gasiamu vedurâm o radia din lumin'a dilei. Prin acea gaura se scobora lucratorii pre scripete cându lucrédia în asea parte a pescerei. Aci stamu pre locu. Ne uitâm în drépt'a și în stâng'a, dera înaintea noastră în tôte părțile nu se deschideau decât galerii și guri nenumerate pre unde conductorele este sin-

dieces'a Aradului, unde numai 191 fl. v. a. s'au adunatu, ôre adunase-va atât'a, încatu sa se pôte plăti maestrulu întreprindietorulu încă restanțiele 2 rate a 600 fl., un'a pre 1-m'a Augustu a. c. și ceealalta pre 1-m'a Noemvrie a. c., în suma de 1200 fl. v. a. cu care s'a obligatu eclesi'a de Sepsisânt georgiu afara de cele 2 rate până acum'a platite în suma ierasiu de 1200 fl. v. a.? Dă ôre școl'a în pretiu de 2500 fl. v. a. din ce se va edifică? d'ca nu ne voru sari întru ajutoriu mecenatii nostri, și d'ca fratii nostri de preste Carpati, cari-su materialicescu mai bine înzestrati că noi, nu ne voru dă anume ajutoriu pentru școlă, pentru care sunt cei din Craiova și Brail'a anume recercati din partea respectivului comitetu parochiale! Voi fratiloru de preste Carpati ati ajutatu pre Macedo-români prin facere de școli nationale și i ati mantuit din ghiarele desnationalisarei, mantuit și pre secutii români din celeste „comunismului” magiaridietoriu prin contribuirea-ve marimimôsa pentru edificand'a școlă din S. Sânt-georgiu, aprôpe de Elôpatak! — Și școl'a acest'a încă până în 1-m'a Noemvrie a. c. trebuie sa fia edificata, de nu, regimulu oprescu tienerea de școlă română confesiunala și silesce mergerea copiiloru la școlă comunala, unde nu numai în limb'a magiara se invétia, ci copii și de religiunea lor strabuna sa instrainéza! Lucru nu e de gluma! numai 3½ luni de viață încă are școl'a confesiunala română în S.-Santgeorgiu, apoi e perduta, și cu ea viitoriulu și speranț'a a 600 suflete române secuite, de a capéa creșterea natională! —

Me înfioru la cugetulu acel'a, de a rămâné fără școlă natională și sufletu-mi nu-si afla repausu, d'ca nu vedu și școl'a gatata. Acest'a s'aru potea gată, d'ca atât'a unii protopopi și preoti, câtu și docentii și alți inteligenti cu influinț'a s'aru interesă mai tare de caus'a acest'a, și d'ca aru pasi mai cu energia la facerea de colecte deslucindu susatinse giurstar și îndemnându cu fapt'a la colecte. Se nu socotiti lucru de interesu localu, ci lu socotiti de puru nationalu. Aiurea se pôte amenă lucrulu, aici nu se mai pôte, aici arde muculu de gete, căci o parte a națiunii este amerințiată a se perde. Poteti face la academi și teatru, d'ca poporulu nu va avé școle elementare bune și nationale, ci numai comunale mistuitoare de romanismu!

Eu mi-amu împlinitu detori'a.

Videant consules! —

Valcele (Elôpatak) în 30 Iuniu 11 Iuliu 1871.

Brasiovu 1/13 Iuliu 1871.

Anulu scolasticu 1870/1 s'a încheiatu cu școlarii români dela norma, școlele reali, comerciale și dela gimnasiulu român gr. or. de aici în serbatôrea S.S. Apostoli Petru și Pavelu cu festivitatea îndatinată. Acest'a s'a executatu după celebrarea S. Liturgii și după rugaciunile de multamita facute în

gur'a providinț'a a caletoriului. Ne opriramu surprinsii d'o lumina ce ni se aréa înainte-ne forte aprôpe. Eră lumin'a unei tórtie care lumină unei dómne francesce cu barbatulu seu și unu copilu alu lor. Mare ne fu multamirea de a gasi ființie omenesci prin aceste solitudini grozave.

Intorcându-ne la drépt'a audirâm unu sunetu de picatură, incetu și regulatu.

Eră la piciorle noastre o fontana cu apa limpede, rece și placuta, din care beuramu. Isvorulu provine din apele adonate într'o ganositura a muntelui, cari stracurându-se incetisioru printre stratu superioru, se concentrédia în trunchiulu unui arbore petrificatu; strabate apoi bolt'a și curge c'o regularitate care, observata cu ceasornicul, lasă câte o picatură la fie-care 9 secunde. Trunchiulu petrificatu alu acelu arbore i serva de rezervoriu. Putiemu mai înainte gasirâm desemnata o locomobila de o marime naturală cu o inscripțiune de desuptu, care aréa ca la anul 1853 s'a inauguratu deschiderea drumulu de feru de la Aix-la-Chapelle la Maestricht.

Strabatându mai multe galerii, conductorele, spre a ne dă o idee despre efectulu întunerecului și absolutei solitudini a acestor locuri, ne preveni ca ne lasa singuri câte-va momente, și printr'o gaura de marimea unei guri de cuptorin, disparu cu tórtiele. Noi remaseramu tienuti unulu de altulu, neindrasnindu a face unu singuru pasu înainte. Tacerea cea spaimântatôre, acea nôpte mai multu decât obscură, lips'a conductorelui și a luminei de

biserica S. Nicolau. După finirea acestor a venira scolarii cu profesorii lor de la biserică cu stindardele în sală gimnasiului unde i au însoțit unu public numeros din dñi neguțiatori din popor și din dñe. Festivitatea se începă prin cântări de chorul studenților, se conținea cu cetirea clasificărilor cu împărțirea premiilor, cu unu cumentu la încheierea anului, rostitu de d. directoru dr. I. Mesiot'a despre însemnatatea școlilor acestor a, mulțimi Escele Mitropolitului Andrei Baro de S i a g u n'a pentru ajutoriulu și sprijinirea lor, camerelor Ungariei și României pentru subvenționea dată, delegațiilor școlare eforiei și tuturor Brasiovenilor pentru contribuiri și ostenele la înaintarea lor.

Asemenea îndreptă mulțamita dlui comissariu școlasticu pentru esamene, p. protopopu localu Iosifu Baracu, pentru ostenele și zelulu ce a arătat la presiederea esamenelor și în urma se îndreptă către Abiturienții, cari esu dela acestu gimnasiu. După acest a descoperi d. comissariu publiculu mulțamita șea cu sporiulu ce a aflatu la aceste esamene, îndreptă mulțamita publica către dñi profesori pentru ca au corespunsu așteptărilor, despre ceea ce va incredinția și pre supremulu inspectoratu. În fine urmădă o rostire a unui abiturientu cu care se încheie festivitatea.

Sporiulu s'a constatat la esamenile de promoțiune, la cele scripturistice și mai alesu prin numerulu celu frumosu alu eminenților din fie-care clasă. Progresulu în științele necesari s'a vedutu la școlari din norma prin propunerea fizice și a științelor prevădute în legea școlastică. Grădinaritul și cântările, așteptam sa audim mai bine câtu s'a propus elevilor. Clasele fetitelor ne au încantatu cu acestea. Bine ca se sadescu idei necesari în inimile cele fragede, căci asiă sperăm sa nu mai vedem scai și porci rimându prin grădiniile românilor, mai alesu la sate.

Numerulu școlarilor în norma în toate cele 4 clase pentru prunci, 4 pentru fetițe și două paralele a fostu preste 380, din cari preste 70. fetițe. În cele 2 clase reali 22 și în cele 2 comerciale 10. elevi. Omenii nostri inca nu știu cuprinde pretiulu celu însemnatu alu acestor a, de aceea amintim ca recomandarea lor nu se pôte esprime din destulu. În cele 8 clase ale gimnasiului au fostu preste 140 elevi din cari maturisanti 11 (2 privatisti) dintre acesti a 4 reportara calculu de plinu maturi, 6 maturi și unulu se reprobă. La cele 2 școle populare din suburbii au fostu preste 60. școlari și pre la școlele streine de aici 74 elevi.

Astfelu în Brasiovu au cercetat școlele în anulu acest a preste 686 școlari. Cu toate acestea cine va asemăna numerulu acest a cu acelu din anii trecuti va afla ce n'a crescutu, căci cine va ști pre cei obligati de aici de a cerceta școlele se va mira, ca o parte mare din pruncii parohiei S.

lângă noi, toate acestea se adaugă la înspăimântătoare istorie a omenilor cari au muritu pre acolo în modulu celu mai lamentabilu.

Staturăm câte 4 nemiscati, începându a ne îngriji de lipsa conductorelui, cându dodată 'lu veduram de departe înaintându inte spre noi, încrucișându neconținutu tortiele, că și cum aru fi fostu unu locuitoru necunoscutu ce 'si apara imperiulu c'o sabia de focu în contr'a curiosității omenesci. Lungimea galeriei și formele neregulate ale pescerei produceau acestu efectu de optica.

Nu departe de aci unu eou foarte pronunțatu repetă vorbele noastre. Până la 7 silabe ultime puturam pricepe din cuvinte. D'aci infundându-ne din ce în ce, prin locuri pre cari piciorulu omenescu nu le visitase de ani îndelungati, întâlnirăm pereți derămati și țierăna gramadita prin multe locuri. În tacere urmam pre conductore, semenându mai multu a nisce fantome de câtu a nisce tovarasi veseli și a nisce vizitatori curiosi. Conductorele spune ca spre finele secolulu trecut s'au gasitu aci cadavrele a 3 preoti din ordinulu franciscanilor, cari, intrându fără conductore se perdura, neputându gasi pre nicairi esire. Se dice ca aru fi legatu o sfora la gur'a pescerei că sa le serve de conductore, denu care se rupse, fricându-se de petri: în zădăru cautându esire, murira de fome și de desperare într'o teribilă agonie.

Se vedu și astadi pre zidu portretele lor în loculu unde au fostu gasiti unulu aproape se mōra și cei-alti doi deja morti.

Sosiramu în camer'a divinităților păgâne.

Nicolae și Tocileloru nu cercetă școlele. Audim ca comitetele parohiale și dñi inspectori școlari voru luă mesuri energice pentru ai constringe la această datorie. Au dreptu de a se îngriji ca cartea e neapărată, și cine nu știe cel și scrie dice legea municipalităților, ca n'are dreptu la alegere. Și viindu drumulu de feru însuși lucratorii cu mâinile, caratorii, fără a ști carte nu voru capetă de lucru. Școli paralele și învetațori inca voru fi de lipsă. Asemenea aru fi necesariu, că clasele de fetițe sa se mai înmulțască. Asiă aru fi a se adăuga a 5-a, a 6-a, că pre aiuri'a, pentru ca copilele mici esu de aici de câte 10—12 ani și mergu într'a 5-a și a 6-a clasă la sasi, pre unde li se întipăresce pretiu de naționalitateștrăina.

Elevii din școlele medie se imputiență, fiindu-ca românulu seracu nu mai pôte avea împințenu la spesele enorme ce i face adi unu fiu pre la școle. Că se lu mai ajute la acest a Districtulu românescu alu Brasiovulu pre calea sinodelor, aru fi sa se mai consulte omenii pentru unu internatu, nu mai putiențu pentru o școală de meserii, carea pre usioru o a luat sinodulu protopopescu. Nu vedu omenii ca mergu cu cele materiale și cu numerulu acestor îndereptu? deci propasire în toate cele necesari e firm'a noastră.

În fine sa amintim ca suntu două institute private pentru crescerea copiilor și pentru lucru de mână, pre cari le cercetă unu numeru frumosu de copile române, inse nici unulu nu românescu. De și are unulu puteri laudabile dintre profesorii români, totusi luxulu și îndemănarea cu lucruri de mână, cari tientescu către desvôltarea luxulu, pre mine unulu nu me mulțemesce, pentru ca facia cu trebuințele noastre a-si dori, că în crescerea secului femeiescu sa lia principiu conducătoriu a învetațu lucruri, cari suntu de neapărată trebuință mai întâiu. Ne plangem continuu, ca suntem seraci, ca numei suntu tempuri de cele bune cum eră odată. Pôte sa fia adevăratu; dera aceea inca e adevăratu, ca femeile române mai nainte cautau sa strălucască în societate prin harnici'a lor casnică, dera nu prin cetirea celor mai demoralizătoare romantice, prin aurarii, matasarii și catiferii, fără de a întrebă, ca da man'a la aceste seu nu. Femeile mai nainte nu studiau „Bazarulu“ cu toate basaconiele cele ce deforma frumsetiele cele firești ale romanelor, nici ne puneau toate spurcăciunile adunate de speculanți nesătioși pre capetele lor, și toate caricaturile scornite de nesce fantasti demni de case de nebuni, pre trupurile lor, pentru că sa se jefască pre sine modei și pangile lor celui dintăiu ciarlatanu-speculantu. Femeia română urmă a-si creșce copiii în frie'a lui Ddieu și legea strabuna, urmă a grigi ea îns'a de ceea ce avé sa vina mai tardiu pre mēsa că mancare și pre sine și pre ai sei că îmbracaminte etc. Institute de aceste, creșcere de acest a și tempurile cele bune iera se voru întorce.

Totu Olimpulu e reprezentantu. Jone presida, lângă elu Plutone, Mercuriu și alții, apoi Vinerea, Minerv'a și Junon'a, alu caroru desemn se vede a fi foarte vechiu.

Timpulu fiindu foarte înaintatu, esprimaram dorinț'a de a ne sui spre esire, promitându că la a două excursiune se visitam și cele-lalte galerii ale acestui abisu.

— „Ei, dloru, ne replica conductorele, că sa puteti observă cu de amenuntulu toate curiositățile acestei pesceri, ve trebuie celu putienți trei septamăni. Restulu galeriilor ce rămân nevisitate de dv. suntu acelea cari au servitu țieranilor de prin pregiuru dreptu asilu în timpurile de resbelu, și în ele se vedu și astadi sghiaburile sapate în pētra în cari puneau hran'a dobitocelor. Se vedu asemenea și belciugele de feru de cari legau vitele. Acesta pescera, dloru, după marimea șea cea grozavă se pôte dice fără esagerare, ca cu mare înlesnire pôte ascunde într'ens'a până la 40,000 de omeni!“

În fine, după unu viagiu de 3 ore, suntem aproape de esire.

Eberhard stinge tortiele, și ieta-ne din nou într'o completă obscuritate. După câți-va pasi, câte-va linii de lumina străbăteau acelu întunerecu desu. Ce efectu placutu ne produse acestă lumina dulce, asemenea cu lumina lunii, care din ce în ce devenia mai strălucitoare, apoi aproape de esire destulu de pitorască, până redobândiram senin'a lucire a diclei de pre suprafață.

„Romanulu“

C. Ian. Fontēnu.

Ne mulțimesce multu asocierea studenților români sub conducerea dlui profesor Tăcitu pentru lectură și desvôltarea în limb'a română, progresulu ce a arătat d. profes. Stinghe în instruirea școlarilor în limb'a franceză. Astfelu ne mulțimesce propasirea ce a facutu d. Directoru gimnasiu și zelulu mai multor dñi profes. și învetațori lenga cei numiti Dr. Popu, Maximu, Dobrea n etc. cari ostentira în acestu anu cu instruirea în cetire, istoria geografia în despartimentele celor trei școle de adulți.

Brasiovu 30 Iunie 1871.

Ruptur'a de nuori ce s'a întâmplat în lun'a trecută asupr'a comunei Cristianu de lângă Brasiovu încatu a înspăimântatu pre locuitorii ei și le-au făcutu pagube s'a repetatu într'o mesura mai mică în 25 ale acestei luni și asupr'a Brasiovulu. Gazetele de aici au descris pagubele casinate, și anume gazet'a germană „Kr. Z.“ în nr. 108 a. c. mai pre largu. Ea atribuie caus'a acestor rupturi de nuori devastărei padurilor și muntilor ce au devenitu plesiugi, ceea ce i credem și noi. Ei descrie mai departe câtu au suferitu românii din Prundu, ulit'a mare și de pre lângă Gimnasiulu român în o distanță de o mie de pasi, încependu dela casele dñilor protopopi Petricu și Baracu, pre ulit'a mare în jos și pre după vale, unde inundându ap'a au intratu prin mai multe curți pivnitie și prin case, câtu au causatu pagube mare și s'au innecat și trei persoane între cari unu școlariu român lângă gimnasiu. Acestea le constatăm și noi. Mai încolo putiențu amintesce acea gazetă despre reulu ce aru fi casinat acea plōia napastuitoare și altor locuitori din alte părți mai susu seu mai josu ale orasiului, dera se mulțimesce a aminti numai de domni din centru Brasiovulu. Cetitori acelu gazetă și a acestei corespondințe se voru întrebă, deca au fostu ruptura de nuori și asiă potopu, cum au pututu sa suferă numai câți-va locuitori din centrulu Brasiovulu? Suburbiiile de susu prin cari au cursu ruptur'a printre casele de pre șiesu și vâli și cele de josu din Brasiovu vechiu pre unde curge totă ap'a adonată pre unulu și acelu-si canalu de ce n'au suferitu? Răspunsulu acestei cauze 'lu anunțu și aici spre otelire a celor suferitori, ca vecinii gimnasiului nostru au suferitu și suferă, fiindu ca canalulu ce cuprinde paralele cari curgu de pre munti și se concentră în Prundu nu e facutu, cum este facutu largu și adâncu mai înjosu în Brasiovu vechiu. Aici sta susu și ap'a n'are cadere, pentru ca este o mōra a bisericeii sasesci lângă pōrt'a cetății de lângă gimnasiu. Acestă mōra că se pōta capetă apa cu cadere, albi'a canalulu din prundu până la gimnasiu sta mai susu. Astu-feliu venindu fortun'a și apa multă, iera ap'a neavendu canalu adâncu și albie, curge pre ulit'a mare, rupe case, căci și drumulu ulitiei sta mai susu de câtu curtile caselor. Din acestă cauza au suferitu și suferu acesti proprietari ieră din umflarea apei și vēr'a în urm'a potopelor. S'a facutu plangeri și arătări inca sub absolutismu din partea reprezentanților S. Nicolae și eforiei școlare, au mersu procesulu până la instanț'a de susu pentru că sa se cassedie mōr'a caus'a causeram, au esitu comisiuni investigătoare și resoluțiuni întru delaturarea morei, dar esecutiune desl au trecut 12 ani totusi nu s'a facutu, fiindu ca taie în pagub'a bisericeii sasesci. În Martiu anulu trecut cându suferira ierasi amaru totă aceste persoane amu fostu facutu mai multi petitiune, către incl. Politia incl. Magistratu locale și avendu vre-o 38 membrii români în comunitate, pre socotēl'a ajutoriului dloru și la comunitate.

Amu întetitu ajutoriulu prin lamentatiuni agere prin jurnalele române și germane de aici, că, sa mântuiescă gimnasiulu de inundarea și pre proprietarii de mai susu de suferire de pagube asupritore Comunitatea cercetându prin comisiune s'a convinsu de adevăratu petitiunei și inca din a. tr. a decisu podirea ulitiei mare în forma de trōca și facerea canalulu și a trecutului sposele necesari în bugetulu anulu acestu a. Cu toate acestea până aci nu s'a executatu nimic'a, încatu omenii suferira și suferu spaima și pagubă, ferăseca ddieu și de hōle în urmă locuintielor amede.

Aci 'mi vine aminti, ca nu trebuie sa uităm, ca în împregiurari în cari așteptam rezultatulu dela alții, totu ei au sa-lu esecutedie. Pre ei trebuie sei aduci la acest a seu pre dramu legalu prin staruintia energică dōsa cu informațiuni și mediat lociri, seu pre dramu ilegalu forțiatu (pre care ro-

mânii nu-lu cunosc), pentru că sa-i poi în respectu. Noi pre unulu nu umblaramu, ca nu concedea principiulu passivitatii,*) pre altulu n'avemu puteri si nici scôla.

Multe intemplări triste din cari românii potu avé o scôla de esperintia impinsera pre românii de aici la infratire cu ungurii, nu cu armenii, em dice si „Albin'a.“ Ea nu cunósce numerulu mesteriloru unguri nici numerulu loru in generalu, nici va crede, ca deasupr'a Brasiovului va rasari stéu'a Clusului. La astu-feliu de semne ne ajunge sa fimu passivi adeca sa d u r m i m u. *)

Stimate Domnule Redactore! A aparutu in nr. 48 alu „Gazetei Traniei“ sub numele meu unu respunsu la insinâurile tendentióse ale d. coresp. din nr. 45 alu acele-asi foi — insa deórece dlu redactoru alu Gazetei de si si-a datu cuventulu ca va publicá respunsulu meu precum i l'amu inaintatu in scrisu — séu se va intielege cu mine — totusi fára scirea si voi'a mea si-a luatú vointia si a mutilatu si schimonositu in scrisulu meu si a publicatu cá din parte-mi unu respunsu stirbu si confusu, — Respingu asiá dara acelu respunsu ce a aparutu in nr. 48 alu „Gazetei Tr.“ si ve rogu pre domni'a-vóstra a primí si publicá acésta declaratiune in stimatulu dvóstre jornalu dimpreuna cu cestionatulu meu respunsu originaru — aci alaturatu. —

Brasiovu in 10/7 1871.

Alu dvóstre stimatoriu

B r a n u.

Domnule Redactore! — In nr. 45 alu foiei dtale coresp. anonimu din nr. 29 da — precum dice densulu — inimiciloru sei personali? respunsu cu tóte replicelu si triplicelu la unu locu — la articulu publicatu in nr. 31 alu „Gazetei.“

In cátu reinfränge d. coresp. prin respunsulu seu acést'a, articulu din cestiune si in cátu acést'a se póte dovedi, voru aretá pré lesne si pre 'ntrecute cei 147 insi, cari nu suntú cifra mórtá cum i declara d. coresp. din nr. 45 alu insi, parte mare cei mai de frunte si mai inteliginti románi brasioveni, cari se afla toti cu numele subscrisi in respectivulu articlu in posesiunea dtale. —

Insa fiindu ca d. coresp. me insémna pre mine cu numele asemenea si pre d. Iosifu Puscariu, care in cursulu respunsului seu vorbesce de pasquillanti? de inimici personali! bá mai aduce precum dice densulu „de esemplu“ definitiuni de intrigantu, de si cu totulu false — si asiá tóte aceste incriminationi, nu se scie de le reduce d. coresp. la persón'a mea? séu a dlui Puscariu? séu a vre-unui'a séu altui'a dintre cei 147 subscrisi in articulu cestiunatu, — pentru aceea, inainte de tóte — neputendu-se aflá din concepulu respunsului alu dlui coresp. pentru incriminationile acelea adresatulu, — le retournediú tóte acele incriminari la persón'a adresantelu — mai incolo in interesulu adeverulu si alu dreptei informatiuni a publiculu cetitoriu facu cunoscutu cum-ca la festivitátea de infratire din 22 Aprilie 1871 eu nu amu pututu loá parte, a flándu-me cá deputatulu sinodulu nostru bisericescu in Sabiiu prin urmare tóte câte insira d. coresp. in privinti'a acést'a mie 'mi suntú necunoscute. —

Dupa reintórcerea mea la Brasiovu avu onóre a primí o deputatiune constatatóre din domnulu Diamandi M a n o l e comersante si domnulu Romanu capitanu in pensiune, cari mi impartasira ca adunarea generale a româniloru brasioveni a alesu unu comitetu nationalu cu invitatiunea, ca acést'a sa se interesodie si sa luere in numele loru in tóte cauzele românesce, pentru care nu esista o corporatiune reprezentátórie, — si ca in acestu comitetu ce consta din 12 insi, suntú alesu si io — rugându-me sa primescu acésta alegere si sa poftescu la adunare sa ne constituimú etc.

Eu le multiamiu pentru incredere si cá unulu ce sustienú ca patri'a comuna si nationile conlocuitóre numai prin adeverat'a infratire pre bas'a

*) Passivitatea aci nu are locu.

*) Avisu energicu pentru românii din Brasiovu de a imbratisá meseriele.

R.

Red.

principiulu egalitatiei nationale póte si potu fi fericite — acest'a a fostu si este punctulu de manecare si finea tuturor decisiuniloru, petitiuniloru si declaratiuniloru nationei române — vedi acést'a dela 1848 si pána astadi — si cu deosebire juramântulu din câmpulu libertatiei — primíu alegerea, apromitiendu-le ca me voiú infatiosiá la adunare! —

In timpulu defiptu ne adunaramu in sal'a de lectura a casinei romanesci — aci ne constituiram, dându-mi onóre de a me alege pre mine de presiedinte iéra pre d. Isf. Puscariu de secretariu. —

Indata dupa acést'a, amesuratu conclusului adonarei generale se a prezentatu articulu din cestiune cupropunerea cá sa se publice in „Gazeta.“ —

Acést'a punendu-se la ordinea dilei se primí unanimu si expeditiunea cátra dta o subscrieiu eu cá presiedinte si d. Puscariu cá secretariu — rugându-se cá se publice alaturatulu articlu care se afla pána astadi in mânile dtale si subscrisu de 147 de insi. —

Atátu dreptu informatiunea publiculu cetitoriu. —

Ce se atinge acum'a de d. coresp. din nr. 45 alu foiei dtale coresp. anonimu din nr. 29 da — precum dice densulu — inimiciloru sei personali? respunsu cu tóte replicelu si triplicelu la unu locu — la articulu publicatu in nr. 31 alu „Gazetei.“

In cátu reinfränge d. coresp. prin respunsulu seu acést'a, articulu din cestiune si in cátu acést'a se póte dovedi, voru aretá pré lesne si pre 'ntrecute cei 147 insi, cari nu suntú cifra mórtá cum i declara d. coresp. din nr. 45 alu insi, parte mare cei mai de frunte si mai inteliginti románi brasioveni, cari se afla toti cu numele subscrisi in respectivulu articlu in posesiunea dtale. —

Insa fiindu ca d. coresp. me insémna pre mine cu numele asemenea si pre d. Iosifu Puscariu, care in cursulu respunsului seu vorbesce de pasquillanti? de inimici personali! bá mai aduce precum dice densulu „de esemplu“ definitiuni de intrigantu, de si cu totulu false — si asiá tóte aceste incriminationi, nu se scie de le reduce d. coresp. la persón'a mea? séu a dlui Puscariu? séu a vre-unui'a séu altui'a dintre cei 147 subscrisi in articulu cestiunatu, — pentru aceea, inainte de tóte — neputendu-se aflá din concepulu respunsului alu dlui coresp. pentru incriminationile acelea adresatulu, — le retournediú tóte acele incriminari la persón'a adresantelu — mai incolo in interesulu adeverulu si alu dreptei informatiuni a publiculu cetitoriu facu cunoscutu cum-ca la festivitátea de infratire din 22 Aprilie 1871 eu nu amu pututu loá parte, a flándu-me cá deputatulu sinodulu nostru bisericescu in Sabiiu prin urmare tóte câte insira d. coresp. in privinti'a acést'a mie 'mi suntú necunoscute. —

Dupa reintórcerea mea la Brasiovu avu onóre a primí o deputatiune constatatóre din domnulu Diamandi M a n o l e comersante si domnulu Romanu capitanu in pensiune, cari mi impartasira ca adunarea generale a româniloru brasioveni a alesu unu comitetu nationalu cu invitatiunea, ca acést'a sa se interesodie si sa luere in numele loru in tóte cauzele românesce, pentru care nu esista o corporatiune reprezentátórie, — si ca in acestu comitetu ce consta din 12 insi, suntú alesu si io — rugându-me sa primescu acésta alegere si sa poftescu la adunare sa ne constituimú etc.

Eu le multiamiu pentru incredere si cá unulu ce sustienú ca patri'a comuna si nationile conlocuitóre numai prin adeverat'a infratire pre bas'a

In fine ce se atinge de pasagiulu amenintatiuniloru cu provocare la §§ 487—94 din codicele penale dicundu: „se ceru pedepsirea d. Branu in etate de 61 de ani“ — eu dicu, nu sciu de cáti ani este d. coresp. insa conchidu din pasagiulu acést'a cum-ca d. coresp. in circulu vitiosu alu vietiei se a ajunsu iérasu la copilaria. —

D-lu coresp. de voiesce a se spalá, a se mantui de imputatiunile ce i se facu in articulu din cestiune — aperese — resfrangale — aceea insa nu o face, ci ataca numai si incriminédia si pre alii — se vede ca a desperatu de a se justificá si in situatiunea in care se afla i este uritu singuru si 'si canta compaghisti, poftesca! numai lu rogu sa nu se gresiésca in Adresa.

Brasiovu in 24 Iuniu 1871.

B r a n u.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de protopresbiteru alu tractului Mercurei cu resiedinti'a in acestu opidu, se escrie prin acést'a concursu pána la 31 Augustu 1871 st. v. in intelesulu § 23. Nr. 5, si § 63 din statutulu organicu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntú competintiele protopopesce, precum si unu deputatu sistemiendu cu ocaziunea alegerei.

Doritorii de a concurge la postul acést'a au de a fi de sine intelegendu-se barbati cualificati in sensulu statutulu nostru organicu, apti, si bine meritati pre tere. nulu bisericescu si scolaru, sa fie absoluti de gimnasiu, si maturisanti; acei'a cari voru produce documente ca au studiátu la unu institutu mai inaltu voru avé antáetatea. Iéra concursele lorú bine instruate, le voru asterne la

scaunulu protopopescu ortodosu alu Mercurei, respective la presidiulu interimale alu acelu'a in Sabiiu.

Sabiiu 25 Iuniu 1871.

Comitetulu scaunulu protopopescu alu tractului Mercurei.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoriu din comun'a Glimbóc'a in protopresbiteratulu Nocrichiu Cincumare, se escrie prin acést'a concursu pána in 15 Augustu st. v. a c. cu care este impremata urmátórea léfa:

- a) in bani din alodiulu comunei 50 fl. v. a.
- b) in bucate 10 galete ardelené, jumetate cucuruza dela poporu, — cuartiru si lemnele trebuincióse de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a si asterne suplicile lorú la subscrisulu pána la terminulu prefiptu, dovedindu ca suntú de religiunea gr. or. cu portari morale bune, si ca au absolvitu cursulu pedagogicu cu succesu bunu in Institutulu nostru archidieceasanu. In fine ca suntú cantareti si tipicari buni.

Nocrichiu in 3 Iuliu 1871.

Cu intelegerea ambeloru comitete, parochiale si comunale.

G. Maieru

administratoru protopopescu.

68—1

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante din Corbi protopopiatulu Fagarasiului II, care consta cam din 100 familii se escrie concursu pána la finea lui Iulie 1871.

Emolumentele suntú:

1. Venitulu dela epitrafilu dupa obiceiulu locului.
2. O dí de lucru de fie care gazda.

Casa parochiala si portiune canonica nu esista.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sa se adreseze la scaunulu protopop. alu Fagarasiului II in Avrighu, cere-rile sa fie inzestrate cu testimoniile de calificatiune in intelesulu § 13 alu statutulu nostru organicu, pána la datulu mai susu indigitatu.

Avrighu 1 Iulie 1871.

Cu contielegerea comitetulu parochialu.

Vasile Maximu.

Adm. prot. Fagaras.

67—2

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a confessionala gr. or. romána din Poian'a sarata, tractulu protopopescu alu Trei Scauneloru, se escrie concursu pána la 3 Augustu a. c. st. v. care va fi si diu'a alegerei; emolumentele suntú:

200 fl. v. a. salariu anualu, cuartiru liberu, si lemnele de lipsa.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntú avisati a-si tramite recursele lorú bine instruite, in sensulu statutulu organicu, cátra comitetulu parochialu.

Poian'a sarata in 25 Iuniu 1871.

Cu scirea si contielegerea mea.

Ioanu Petricu

Protopopu.

(64—3)

Nr. 54—1871.

Edictu.

Mari'a Matia din Daisiór'a, carea inainte de acést'a cu 8 ani, parasindu-si cu necredintia legiutulu seu barbatu pre Ioanu Plesi'a totu de acolo, pribegesce in lumea larga asiá incátu nu s'au potutu dá de ubicati'a ei, — se citédia cá in terminu de unu anu si o dí, dela dat'a de fatia, sa se presentedié la acestu foru matrimonialu, cáci la din contra se va decide procesulu divortialu incaminatu din partea barbatulu, si in absentia ei, — la prescriis'a legiloru si a ss. canóne. —

Hasifaleu 1 Iuniu 1871.

Scaun. protopresbiterale gr. or. alu Palosiului.

Ioanu Gheaj'a

Adm. protopopescu.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Iulie 1871.

Metalicele 5%	59 45	Act. de creditu	284 30
Imprumut. nat. 5%	69 10	Argintulu	121 30
Actiile de banca	766	Galbinulu	5 81